

פניני מבשר טוב

ליקוטי אמרים מתורת כ"ק אדמו"ר שליט"א
מביאלא

פרשת בשלח

וברגע אחד יצא מבית האסורים למלוך, ונהפך יוסף מאסיר בית הסוהר - למשנה למלך על כל מצרים שעל פיו ישק כל דבר, ודבר זה אינו כדרך הטבע. וכו'.

וכח זה יש בכל אחד ואחד מבני ישראל שהלא כל ישראל בני מלכים הם [שבת טו.], ונמצא שיש בכל אחד ואחד בבני ישראל כח זה שיכול להשתנות ברגע אחד ולצאת מהמקום והמצב השפל והנחות ביותר, לישועה גמורה ברוחניות ובגשמיות.

וזה 'ראה הים וינוס', היינו, שראה את כח המלכות שיש בהם בבני ישראל, שמבית האסורים יכולים לצאת ולמלוך, וברגע אחד יכולים לצאת ממ"ט שערי טומאה ולעלות לנ' שערי קדושה, וכוחם בזה הוא למעלה מדרך הטבע, שיכולים ברגע אחד לצאת מכל השעבודים והמפריעים ולעלות לרום המעלה האנושית.

ולכך נס הים מפני בני ישראל והסכים לתנאי שהתנה עמו הקב"ה, שראה כוחם המופלא.. והבין הים שהתנאי שהתנה עמו הקב"ה במעשה בראשית שיש מצבים שהם למעלה מגבולות הטבע, הרי זה נאמר

הים ראה וינוס - שראה כח המלכות שיש בבני ישראל

וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת עֲצָמוֹת יוֹסֵף עִמּוֹ. (יג ט)

מצינו במדרש [תהלים קיד] שלא רצה הים להיקרע וסירב למשה, ואימתי הסכים הים להיבקע, כשראה ארונו של יוסף, וכן כתב בזוה"ק [שמות מח.]: "הים ראה וינוס. מה חמא ימא, ארונא דיוסף קא חמא וערק מקמיה", ע"כ.

והביאור בזה מפני מה נס הים בראותו ארונו של יוסף נראה, דהנה כח מופלא מצינו בו ביוסף הצדיק שמבית האסורים יצא למלוך [אבות דר"נ פרק טז], וענין זה הוא למעלה מדרך הטבע, שכן על פי דרכי הטבע אף אדם החופשי לנפשו אינו יכול ביום אחד להיעשות למלך, וצריך הוא לעמול ימים ושנים בכדי ללמוד את טכסיסי נימוסי המלוכה, ולעבור שלב אחרי שלב עד שמגיע למעלה זו, ודרך זו ארוכה ומפותלת היא שרק בסופה יכול להיעשות למלך, ואילו ביוסף הצדיק מצינו, שאך רגע קט לפני זה היה בבית האסורים שזהו המקום הפחות ביותר מקום אשר אסירי המלך שם נמצאים, ושהה שם בחברת פושעים ערלים,

וביאור עומק המכוון בזה, שלעתים עומד האדם במצב מיואש, שאז צריך רק לישא את עיניו למרום ולעמוד בחזקה ולהאמין שבידי השי"ת לחלצו ממיצר ולהושיעו לגאולת עולם. ואז אל לו להתפלל, שכן כשמתפלל תולה את בטחונו וישועתו בתפילתו, אך במצב שהוא מיואש מכל ונעמד ומתייצב ומביט כלפי מעלה ומאמין באמונה שלימה שהשי"ת יכול ברגע אחד להושיעו תשועת עולמים, בזה יזכה להיוושע מכל אויביו ולהצליח לצאת מעמק הבכא לפדות וגאולה, שכן זהו שורשם של בני ישראל שיכולים לצאת ברגע אחד מאפילה לאור גדול.

ויגבה לבו בדרכי ה'

השי"ת הטביע את המצריים בדרך הטבע - מפני שלא עושה נס בכדי

וַיֹּט מֹשֶׁה אֶת יָדוֹ עַל הַיָּם וַיָּשֶׁב הַיָּם לַפְּנוֹת בְּקֶרֶב לְאִיתָנוּ וְגו'. (יד כז)

הנהגת העולם, ברא השם יתברך שיתנהג בדרך הטבע, ואף כל הניסים והנפלאות, וכל המאורעות שעברו בני ישראל, הכניס בדרך הטבע...

וביאור הענין, דהנה בקריעת ים סוף כתיב "ויט משה את ידו על הים וישב הים לפנות בוקר לאיתנו ומצרים נסים לקראתו וינער ה' את מצרים בתוך הים". והנה כל רואה ישתומם, למה נצרך השי"ת להחזיר את הים לאיתנו וכך להטביע את מצרים, וכמו שפירש רש"י [יד כז]: "ומצרים נסים לקראתו", שהיו מהוממים ומטורפים ורצין לקראת המים". והיה יכול השי"ת להשאיר הים כמו שהיה בקוע עם חומות המים מימין

בישראל אף כשהם במצבים הגרועים ביותר רח"ל שכן אין להם טבע כלל וכלל, וכל שורשם הוא למעלה מדרך הטבע, ואף כשנמצאים במצב הנחות ביותר יכולים הם ברגע אחד להתהפך לגמרי ולצאת מחושך ואפילה לפדות ורווחה.

ויגבה לבו בדרכי ה'

בציפיה ואמונה שיכול השי"ת להושיעו - בזה לבד מזמין עליו את הישועה

הַתִּיַצְבוּ וְרֵאוּ אֶת יְשׁוּעַת ה'. (יד יג)

ויסוד נוסף נלמד בעומק הידיעה של כוחם של בני ישראל, להיוושע ולצאת אף ממצבים שעל פי דרך הטבע אין מהם תקומה, והוא מה שאמר משה לישראל בעת קריאת הים "אל תיראו וכו' התייצבו וראו את ישועת ה'". ה' ילחם לכם ואתם תחרישון", ונראה שבזה הורה השי"ת לבני ישראל את הדרך מה יעשו בעת כזו שמיואשים הם לגמרי על פי דרך הטבע ואינם רואים שום זיק של תקווה, וזו הייתה הוראת השי"ת לבני ישראל ביד משה: "ואתם תחרישון", היינו שאינם צריכים לעשות מאומה, אלא רק "התייצבו וראו את ישועת ה'". שבעת כזו צריך להתייצב בקומה זקופה ולהאמין שהשי"ת יכול להוציא מכל מצב שהוא, ואף מהמצבים הגרועים ביותר, לתשועת עולם, ובכך שמאמין ואינו נופל ליאוש בזה עצמו ממשיך עליו את הישועה.

וזה היה ציווי השי"ת "ה' ילחם לכם ואתם תחרישון", וכמבואר באור החיים הקדוש על אתר, ענין זה של תחרישון הוא אף מתפילה שצווה עליהם שלא יתפללו,

"ואתפשטותיה דמשה בכל דרא ודרא, ובכל צדיק וצדיק וכו'". ע"כ.

ובביאור ענין "אתפשטותא דמשה בכל דרא ודרא", מבואר בתניא [אגה"ק פרק כז], שאין זו התפשטות כללית שמשפיע משה בכל הדורות, אלא הוא החדרת נשמת משה בכל איש ישראל ממש, כדמפורש בתיקונים הנ"ל שהוא בכל ששים ריבוא נשמות ישראל ממש. וז"ל התניא: "כדאיתא בתיקונים על משה רבינו ע"ה, שאחר פטירתו מתפשטת הארתו בכל דרא ודרא לששים רבוא נשמות, כמו שמש המאיר מתחת לארץ לששים רבוא כוכבים". עכ"ל"ק. ועוד כתב שם [פרק מב]: "כי כל נפש ונפש מבית ישראל יש בה מבחינת משה רבינו ע"ה וכו', ונקרא 'רעיא מהימנא', דהיינו שממשיך בחינת הדעת לכללות ישראל, לידע את ה' כל אחד כפי השגת נשמתו ושרשה למעלה, ויניקתה משורש נשמת משרע"ה". עכ"ל"ק.

הרי, שבכל אחד ואחד מבני ישראל, יש בו חלק ממשה רבינו ע"ה. ועל כן יש לו לכל איש אשר בשם ישראל יכונה להאמין בכוחותיו אלו, וצריך להתגאות עמהם.

שחובת כל אדם מישראל להאמין בכוחותיו, כמו שכתב רבי צדוק הכהן מלובלין בסה"ק צדקת הצדיק [אות קנד] וז"ל"ק: "כשם שצריך אדם להאמין בהשם יתברך, כך צריך אחר כך להאמין בעצמו. רצה לומר שיש להשם יתברך עסק עמו, ושאיננו פועל בטל "שבין לילה וגו'" [וינה ד ין, וכחיות השדה שלאחר מיתתם נאבדו ואינם. - רק צריך להאמין כי נפשו ממקור

ומשמאל, ושיכנסו המצריים בתוך הים ביבשה, ובשעה שיהיו בים לסגור בעדם את הים ולנערם שם, כי באותו הנס שנעשה לישראל על ידי בקיעת הים, היה יכול להיעשות גם נקמת מצרים בזה.

אמנם התירוץ על כרחק הוא כנ"ל, שאין הנהגת השם יתברך על ידי ניסים ונפלאות, אלא במקום הצורך, ועל כן הטביעם בדרך הטבע לתוך הים, ולא על ידי שינוי ניסים. ומכאן למד והבין יתרו: "כי גדול ה' מכל האלוקים" [להלן יח יא], שחוף ממה שיכול לשדד ולהפוך הטבע, לא ברא עולמו במתכונת זו, אלא הטביע טבע בעולם, שיראו ישראל להביא הדברים בדרך הטבע לידי תיקונם. הנלמד מכל זה הלכה למעשה: שהקב"ה חפץ שיעבדו אותו בטבע והסתר, ובוזה חפץ יותר.

שוביב"ם [סגולת התשובה בדורות האחרונים] פרק יא

כשם שצריך להאמין בה' - כך צריך להאמין בעצמו

ויאמינו בה' ובמשה עבדו. (יד לא)

חובת כל אחד ואחד מבני ישראל, להאמין בכוחות והסגולות המיוחדים שהם מתנת חלקו של עם ישראל. וסגולת תפארתם, שהם 'עם סגולה' וממלכת כהנים וגוי קדוש' [שמות יט].

וכמו שפירשו בספרים הקדושים, לבאר מאמר הכתוב "ויאמינו בה' ובמשה עבדו". הכוונה לכל אחד מישראל - שיש בכל אחד חלק ממשה רבינו ע"ה. ויבואר זו הדרגה על פי מה דאיתא בתיקונים [תיקוני דף קיד].

כדור ההוא, האמינו שהשם יתברך חפץ בהם כו', ורוצה ומקבל נחת רוח מן חלק הטוב שבהם".

כח איש ישראל פ"ה

החיים יתברך שמו והשם יתברך מתענג ומשתעשע בה כשעושה רצונו. וזה פירוש 'ויאמינו בה' ובמשה עבדו, פירוש 'משה' רצה לומר כלל ששים ריבוא נפשות ישראל

תורת רבויה"ק

וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יִצְאִים בְּיַד רָמָה. (יד ח)

ובתרגום "בריש גלי", וכתב בסה"ק דגל מחנה אפרים שמרומז בפסוק שבני ישראל יוצאים מן הגלות "בריש גלי", ר"ת רבי ישראל בעל ש"ם ט"ו, היינו כשיתגלה תורתו ויפוצו מעיינותיו אז יפקון מן גלותא. הרה"ח ר' ישראל רייכמן שליט"א מספר בענין זה, שכ"ק מרן אדמו"ר זי"ע היה רוכש כל ספר מספרי תלמידי הבעש"ט שהובא אליו, בנימוקו כי בכך מקרבים את הגאולה, כפי שכתב מרן הבעש"ט הק' זי"ע במכתבו לגיסו הרה"ק רבי גרשון מקיסוב זי"ע (הובא בסו"ס 'בן פורת יוסף' להרה"ק בעל תולדות יעקב יוסף זי"ע) ושאלתי את פי משיח אימת אתי מר, והשיב לי: בזאת תדע, בעת שיתפרסם למודך, ויתגלה בעולם, ויפוצו מעיינותך חוצה, ע"כ. (אור עולם, עמוד קג)

***

ה' יִלְחֶם לָכֶם וְאַתֶּם תַּחֲרִשׁוּן. (יד, יד)

כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א מספר, שסיפר לו הגה"צ רבי בן ציון קליין זצ"ל גאב"ד יסודות, כי פעם בשנת בצורת באו משלחת מאנשי ק"ק יסודות לרבינו ובקשוהו שיעתיר בעדם רנה ותפלה שיתכסו השמים בעבים וירדו גשמים, רבינו זי"ע נענה לעומתם בלשון הכתוב בפרשתינו "ה' ילחם לכם ואתם תחרישון", דתיבת ילחם מלשון לחם, והיינו שהש"ת ישפיע לחם ופרנסה על ידי השתיקה בעידן צלותא, ואכן קבלו עליהם לא לדבר בעת התפלה, ונתברכו בגשמי ברכה לרוב. [מבשר טוב בין אדם לחבירו]. (אור עולם, עמוד פח)

***

וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה מִה תִּצְעַק אֵלַי דְּבַר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּסְעוּ. (יד טו)

הרה"ק מפאוריסוב נסע להסתופף בצל מרן הרה"ק משידלובצא זי"ע אחר פטירת רבו הרה"ק מקאזניץ זצ"ל, והוא נשתהה שם זמן רב וברצונו להיות שם עוד, אך מרן משידלובצא זי"ע שלח אליו שיבוא לקבל ברכת הפרידה, ולא ישאר על ראש השנה בשידלובצא - כי בביתו ממתנינים עליו אלפי אנשי שלומו והוא צריך להנהיגם. ענה לו הרה"ק מפאוריסוב: מי אנכי להנהיג עדה קדושה, רצוני להישאר אצל הרבי לראש השנה.

ואמר לו הרה"ק משידלובצא: הנה מצינו שאמר השם יתברך למשה: "מה תצעק אלי", וכי למי יצעק אם לא להשם יתברך. אך הענין כי משה רבינו עליו השלום בגודל ענוותנותו לא רצה לקבל עליו התמנות, באמרו: מי אני לעשות טובה לישראל. ועל זה אמר לו השם יתברך: 'מה' (בחינת ונחנו מה), 'תצעק אלי' דווקא. אך 'דבר אל בני ישראל ויסעו' אליך - סע לשלום לביתך, ויסעו אליך בית ישראל. וברכו שיושעו כל האנשים הדופקים על פתחו ברוחניות וגשמיות.

***

הַיּוֹם לֹא תִמְצָאָהוּ בַּשָּׂדֶה. (טז כה) - וביאר מרן הדברי בינה: כי את השפע של שבת, המרומז בתיבת 'היום' - לא תמצאו - 'בשדה' - בעבודת ימי החול, שמזונותיו של אדם קצובים לו, פרט להוצאות שבת ויו"ט. (ישר לב)